

V této práci bylo ukázáno, že na pozvolném vývoji normy spisovného jazyka se významným způsobem podílí především jazykový úzus vzdě-lanců (včetně vynikajících spisovatelů), lidový jazyk, ale i kodifikační příručky (ty hlavně v případě, že norma ještě není zcela ustálená a ko-lísá mezi více variantami). Jazyk může být regulován teoretickými zá-sahy jazykovědců či autoritativních institucí do jeho systému, ovšem tyto zásahy musí vycházet z jazyka samého, nesmí být pouhými naho-dilými výmysly. Jakékoli radikální či umělé zásahy do jazykového sys-tému jsou vyloučeny, protože autorita-tádne instituce nepřekoná sílu jazykového úzu, proto je právě úzus základním kritériem při stanov-o-vání jazykové normy.

Dále jsme hovořili o užití spisovné španělštiny, které je mnohem širší než užití spisovné češtiny, již v mnoha směrech vytlačuje čeština obecná a vyvíjí tak na normu větší tlak než obecná španělština. Špa-nělský obecný jazyk je tradičně spojován s vyjadřováním především ve venkovském prostředí a s nižší kulturní a sociální úrovní obyvatel. Dnes se s ním setkáme pouze v omezené míře, k čemuž přispěla i čin-nost masových médií, která propagují právě spisovný jazyk. Hovorová španělština i limitovanější hovorová čeština obsahují velké množství jazykových prostředků společných spisovné vrstvě jazyka.

Spisovná vrstva španělštiny je společná a srozumitelná všem ro-dilým mluvčím, dorozumí se jí mezi sebou bez problémů Španělé i La-tinoameričané, jen malé množství slov či slovních spojení je na této úrovni vzájemně nesrozumitelných. V dnešní době však existují území, která si vytvářejí jakousi vlastní místní normu, která sice není kodifi-kována, ale pro místní obyvatele je závazná, má tedy implicitně pre-skriptivní charakter. Současné autoritativní příručky, jako jsou Dicci-onario panhispánico de dudas nebo Nová gramatika, již tyto místní normy studují.